

Siódma Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyki Teoretycznej, Matematycznej i Stosowanej

Wrocław (Polska), 26–31 lipca 2009 r.

Zadania turnieju indywidualnego

Zasady zapisywania rozwiązań zadań

1. Nie przepisując tekstu zadania, rozwiąż każde zadanie na osobnej kartce (kartkach) papieru. Na każdej kartce należy napisać numer zadania, numer miejsca i nazwisko. Tylko w tym wypadku możemy gwarantować pełne uwzględnienie osiągniętych rezultatów.
2. Rozwiązania należy uzasadniać. Odpowiedź, nawet prawidłowa, podana bez żadnego uzasadnienia będzie oceniana nisko.

Zadanie nr 1 (20 punktów). Podane są wyrażenia w języku polskim oraz ich przekłady na język sulka:

1 orzech betelu	<i>a vhoi a tgiang</i>
1 pochrzyn	<i>a tu a tgiang</i>
2 orzechy betelu	<i>a lo vhoi a lom̄in</i>
2 kokosy	<i>a lo ksie a lom̄in</i>
3 orzechy betelu	<i>o vuo a korlotge</i>
3 owoce chlebowca	<i>a moulang hori orom a tgiang</i>
4 pochrzyny	<i>o sngu a korlolo</i>
6 pochrzynów	<i>o sngu a ktiëk hori orom a tgiang</i>
7 orzechów betelu	<i>o vuo a ktiëk hori orom a lom̄in</i>
10 owoców chlebowca	<i>a lo ngaitegaap hori orom a moulang</i>
10 kokosów	<i>a lo ngausmia hori orom a lom̄in</i>
10 pochrzynów	<i>o sngu a lo ktiëk</i>
15 kokosów	<i>o ngausmia a korlotge hori orom a korlotge</i>
16 kokosów	<i>o ngausmia a korlolo</i>
18 owoców chlebowca	<i>o ngaitegaap a korlolo hori orom a moulang</i>
18 pochrzynów	<i>o sngu a lo ktiëk hori orom a ktiëk hori orom a korlotge</i>
19 orzechów betelu	<i>o vuo a lo ktiëk hori orom a ktiëk hori orom a korlolo</i>
20 pochrzynów	<i>o sngu a mhelom</i>

(a) Przetłumacz na język polski:

a ksie a tgiang
o ngaitegaap a korlotge
o ngausmia a ktiëk
o vuo a lo ktiëk hori orom a tgiang

(b) Przetłumacz na język sulka:

2 pochrzyny
14 pochrzynów
15 owoców chlebowca
20 orzechów betelu

△ Język sulka należy do wschodnio-papuaskiej rodziny. Mówi nim około 3500 osób w prowincji Nowa Brytania Wschodnia państwa Papua-Nowa Gwinea.

Orzeszki betelu faktycznie są nasionami pewnego rodzaju palmy. Pochrzyn jest jadalnym korzeniem rośliny o tej samej nazwie.

—Jewgienia Korowina, Iwan Derżanski

Zadanie nr 3 (20 punktów). Podane są imiona 24 birmańskich dzieci i ich daty urodzenia:

chłopcy		dziewczyny	
imię	data urodzenia	imię	data urodzenia
kaʉ myaʔ	01. 06. 2009	paʉ we	04. 06. 2009
zeiya cɔ	09. 06. 2009	thouʉ uʉ	06. 06. 2009
pyesouʉ auʉ	18. 06. 2009	khiʉ le nwe	08. 06. 2009
ne liʉ	20. 06. 2009	wiʉ i muʉ	10. 06. 2009
lwiʉ koko	24. 06. 2009	mimi khaiʉ	18. 06. 2009
phouʉ naiʉ thuʉ	25. 06. 2009	su myaʔ so	30. 06. 2009
myo khiʉ wiʉ	02. 07. 2009	susu wiʉ	07. 07. 2009
tiʉ mauʉ laʔ	04. 07. 2009	yadana u	08. 07. 2009
khaiʉ miʉ thuʉ	06. 07. 2009	tiʉ za mɔ	11. 07. 2009
wiʉ cɔ auʉ	08. 07. 2009	yiʉyiʉ myiʉ	15. 07. 2009
theʔ auʉ	11. 07. 2009	keʔi thuʉ	20. 07. 2009
shaʉ thuʉ	21. 07. 2009	shu maʉ cɔ	21. 07. 2009

14. 06. 2009, 16. 06. 2009, 24. 06. 2009, 09. 07. 2009, 13. 07. 2009 i 18. 07. 2009 urodziło się jeszcze sześć birmańskich dzieci. Oto ich imiona:

- chłopcy: **ʉwe siʉʔu, so mo cɔ, ye auʉ naiʉ**
- dziewczyny: **daliya, e tiʉ, phyuphyu wiʉ**

Kto się kiedy urodził?

△ Birmańskie imiona są podane w uproszczonej łacińskiej transkrypcji. **c** ≈ *cz* w *czas*, **ɛ** — otwarte *e*, **h** znaczy, że poprzednia spółgłoska jest przydechowa, **ʉ** = *n* w *gong*, **ʉ** znaczy, że poprzednia samogłoska jest nosowa, **ɔ** — otwarte *o*, **ʔ** ≈ angielskie *th* w *with*, **y** = *j*, **ʔ** jest spółgłoską (tzw. zwarecie krtaniowe).

—Iwan Derzanski, Maria Cydzik

Zadanie nr 4 (20 punktów). Podane są dawne indyjskie osnowy wyrazów, co do których uważa się, że zachowały one pierwotny (praindoeuropejski) akcent. Są rozdzielone na korzeń i sufiks dywizem. Akcentowana samogłoska zaznaczona jest znakiem **˘**.

vṛk-a-	wilk	vádh-ri-	wytrzebiony	púr-va-	pierwszy
vadh-á-	śmiertelna broń	dhū-má-	dym	bhṛm-i-	ruchliwy
sād-á-	dosiad jeźdźca	dṛ-ti-	bukłak	krṣ-í-	uprawa ziemi
puṣ-tí-	prosperowanie, dobrobyt	ghṛ-ṇi-	upał	stó-ma-	hymn
sik-tí-	potok	ghṛ-ṇá-	upał	dar-má-	burzyciel
pī-tí-	picie	ká-ma-	chęć	nag-ná-	nagi
gá-ti-	chodzenie			vák-va-	toczący się

(a) Wytłumacz, dlaczego nie jest możliwe wykorzystanie tych danych, żeby wyznaczyć pozycję akcentu w następujących osnowach: **bhāg-a-** ‘część’, **pad-a-** ‘krok’, **pat-i-** ‘pan, władca’, **us-ri-** ‘poranne światło’.

(b) Wskaż akcent podanych niżej osnow wyrazów:

mṛdh-ra-	wróg	tan-ti-	lina	svap-na-	sen	abh-ra-	chmura
phe-na-	piana	bhār-a-	ciężar	bhū-mi-	ziemia, gleba	ghan-a-	zabijanie
stu-ti-	chwała	dū-ta-	zwiastun	ghar-ma-	upał	ghṛṣ-vi-	ożywiony

△ **h** znaczy, że poprzednia spółgłoska jest przydechowa; **ṇ**, **ṣ** i **ṭ** — spółgłoski podobne do *n*, *sz* i *t*, ale wymawiane z zawiniętym i cofniętym językiem; **r̄** — samogłoska podobna do sylabotwórczego *r* w czeskim wyrazie *prst*. Znak **˘** oznacza długość samogłoski.

—Aleksandr Piperski

Zadanie nr 5 (20 punktów). Podane są zdania w języku nahuatl oraz ich przekłady na język polski:

- | | |
|---|---|
| 1. <i>nimitztlazohtla</i> | kocham cię |
| 2. <i>tikmaka in āmoxtli</i> | dajesz mu książkę |
| 3. <i>nitlahtoa</i> | mówię coś |
| 4. <i>kātlītia in kuauhxīnki in pochtekatl</i> | kupiec powoduje, że cieśla pije;
cieśla powoduje, że kupiec pije |
| 5. <i>titzāhtzi</i> | krzyczysz |
| 6. <i>niki in ātōlli</i> | piję atole |
| 7. <i>tikuika</i> | śpiewasz |
| 8. <i>tinēchtlakāhuilia</i> | zostawiasz coś dla mnie |
| 9. <i>kochi in tizītl</i> | znachor śpi |
| 10. <i>niknekiltia in kuauhxīnki in āmoxtli</i> | powoduję, że cieśla chce książkę |
| 11. <i>mitztēhuitekilia</i> | on cię bije dla kogoś;
on bije kogoś dla ciebie |
| 12. <i>kēhua in kikatl</i> | śpiewa pieśń |
| 13. <i>niktlalhuia in zihuātl</i> | mówię coś kobiecie |
| 14. <i>tiktēkāhualtia in oktli</i> | powodujesz, że ktoś zostawia wino |
| 15. <i>ātli</i> | on pije |
| 16. <i>tlachīhua in pochtekatl</i> | kupiec robi coś |
| 17. <i>tēhuetzītia in zihuātl</i> | kobieta powoduje, że ktoś przewraca się |

(a) Przetłumacz na język polski na wszystkie możliwe sposoby:

18. *tiktlazohtlaltia in zihuātl in kuauhxīnki*
19. *nēchtzāhtzītia*
20. *tikhuīteki*
21. *nikēhuilia in kikatl in tizītl*
22. *nikneki in ātōlli*
23. *mitztlakāhualtia*

(b) Przetłumacz na język nahuatl:

24. on powoduje, że robię atole
25. robisz wino dla kogoś
26. znachor powoduje, że śpisz
27. śpiewam coś
28. przewracam się

⚠ Klasyczny nahuatl był językiem imperium azteckiego w Meksyku.

Zdania w języku nahuatl są podane w uproszczonej pisowni. *ch*, *hu*, *ku*, *tl*, *tz*, *uh* są spółgłoskami. Znak $\bar{\quad}$ oznacza długość samogłoski.

Atole jest gorącym napojem z mąki kukurydzianej.

—Bożydar Bożanow, Todor Czerwenkow

Redakcja: Aleksandr Berdiczewski, Bożydar Bożanow, Todor Czerwenkow (red. odp.), Iwan Derżanski, Ludmiła Fiodorowa, Dmitrij Gerasimow, Ksenia Gilarowa, Stanisław Gurewicz, Adam Hesterberg, Renate Pajusalu, Aleksandr Piperski.

Tekst polski: Natalia Kotsyba.

Powodzenia!

Zadanie nr 3. Łatwo jest zauważyć, że imiona urodzonych w tym samym dniu tygodnia zaczynają się od podobnych głosek:

- poniedziałek: kauŋ myaʔ, khiŋ le nwe, khaiŋ miŋ thuŋ, keɸi thuŋ
- wtorek: zeya cɔ, su myaʔ so, susu wiŋ, shaŋ thuŋ, shu maŋ cɔ
- środa: wiŋ i muŋ, lwiŋ koko, wiŋ cɔ auŋ, yadana u, yiŋyiŋ myiŋ
- czwartek: paŋ we, pyesouŋ auŋ, mimi khaiŋ, phouŋ naiŋ thuŋ, myo khiŋ wiŋ
- sobota: thouŋ uŋ, ne liŋ, tiŋ maŋ laʔ, theʔ auŋ, tiŋ za mə

Odpowiedzi:

- ŋwe siŋɸu — 13. 07. 2009 (poniedziałek);
- so mo cɔ — 16. 06. 2009 (wtorek);
- ye auŋ naiŋ — 24. 06. 2009 (środa),
- daliya — 18. 07. 2009 (sobota),
- e tiŋ — 14. 06. 2009 (niedziela: urodzonych w niedziele w danych zabrakło, jak i imion, które zaczynają się od samogłosek),
- phyuphyu wiŋ — 09. 07. 2009 (czwartek).

Zadanie nr 4.

Jeśli zwareta spółgłoska we rdzeniu	a samogłoska w sufiksie jest a ,	a samogłoska w sufiksie jest i ,
jest dźwięczna,	akcent jest na sufiksie.	akcent jest na rdzeniu.
jest bezdźwięczna,	akcent jest na rdzeniu.	akcent jest na sufiksie.

- (a) Ta reguła działa, gdy we rdzeniu jest dokładnie jedna zwareta spółgłoska. Jeśli jest ich dwie (*bhāg-a-*, *pad-a-*, *pat-i-*) albo nie ma ani jednej (*us-ri-*), pozycji akcentu nie da się wyznaczyć.
- (b) *mṛdh-rá-*, *phé-na-*, *stu-tí-*, *tan-tí-*, *bhār-á-*, *dū-tá-*, *sváp-na-*, *bhū-mi-*, *ghar-má-*, *abh-rá-*, *ghan-á-*, *ghṛṣ-vi-*.

Zadanie nr 5. Zdania w języku nahuatl zaczynają się od orzeczenia. Podmiot i dopełnienie (albo dopełnienia) występują za nim w dowolnej kolejności, poprzedzone wyrazem *in* (rodzajnik określony).

Czasownik otrzymuje następujące prefiksy:

- podmiot: *ni-* 1 os. l.p., *ti-* 2 os. l.p., — 3 os. l.p.;
- dopełnienie: *nēch-* 1 os. l.p., *mitz-* 2 os. l.p., *k-* 3 os. l.p.;
- kolejne dopełnienie: *tē-* ‘kogoś, komuś’, *tla-* ‘coś’.

Oraz następujące sufiksy:

- ‘powodować, że ...’:
 - <czasownik nieprzechodni> *-tia* (z wydłużaniem poprzedzającego *i*),
 - <czasownik przechodni> *-ltia*;
- ‘robić dla’: *-lia* (z przejściem poprzedzającego *a* na *i*).

Ta sama czynność z dopełnieniem i bez często jest wyrażana za pomocą różnych czasowników.
Odpowiedzi:

- | | | | |
|-----|-----|--|---|
| (a) | 18. | <i>tiktlazohltaltia</i>
<i>in zihuātl in kuauhx̄nki</i> | powodujesz, że kobieta kocha cieślę;
powodujesz, że cieśla kocha kobietę |
| | 19. | <i>nēchtzāhtzitia</i> | on powoduje, że krzyczę |
| | 20. | <i>tikhuitēki</i> | bijesz go |
| | 21. | <i>nikēhuilia in kikatl in tizt̄l</i> | śpiewam pieśń dla znachora |
| | 22. | <i>nikneki in ātōlli</i> | chcę atole |
| | 23. | <i>mitztlakāhualtia</i> | on powoduje, że zostawiasz coś |
| (b) | 24. | on powoduje, że robię atole | <i>nēchchihualtia in ātōlli</i> |
| | 25. | robisz wino dla kogoś | <i>tiktēchihuilia in oktli</i> |
| | 26. | znachor powoduje, że śpiesz | <i>mitzkochitia in tizt̄l</i> |
| | 27. | śpiewam coś | <i>nitlaēhua</i> |
| | 28. | przewracam się | <i>nihuetzi</i> |

Siódma Międzynarodowa Olimpiada Lingwistyki Teoretycznej, Matematycznej i Stosowanej

Wrocław (Polska), 26–31 lipca 2009 r.

Zadanie turnieju drużynowego

Podane są 50 najbardziej częstotliwych wyrazów języka wietnamskiego wraz z przykładami ich użycia w korpusie (zbiorze tekstów) o objętości 1 miliona słów:

Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số
1 và	13076	11 được	6620	21 ông	4224	31 làm	3762	41 nước	3176
2 của	12313	12 người	6434	22 công	4210	32 đó	3724	42 thế	3166
3 một	10587	13 những	6065	23 như	4088	33 phải	3637	43 quốc	3139
4 có	10488	14 với	5396	24 cũng	4068	34 tôi	3484	44 tại	3105
5 là	10303	15 để	4984	25 về	4025	35 chính	3413	45 thể	3032
6 không	8451	16 ra	4881	26 ở	4005	36 năm	3360	46 nói	3007
7 cho	8387	17 con	4685	27 nhà	3942	37 đi	3290	47 trên	2991
8 các	8383	18 đến	4645	28 khi	3890	38 sẽ	3268	48 thì	2941
9 trong	8149	19 vào	4548	29 dân	3811	39 bị	3218	49 thành	2899
10 đã	7585	20 này	4403	30 lại	3806	40 từ	3195	50 nhưng	2895

Przetłumaczcie na język polski tak dużo ile zможecie z niżej podanych pierwszych dziesięciu lekcji kursu wietnamskiego dla zaawansowanych początkujących. Wszystkie podane wyrazy oprócz pięciu znajdują się w tych lekcjach. Wyrazy te są podkreślone w tekstach.

Bài một. *Mój pokój*

¹Đây là phòng của tôi. ²Trong phòng có nhiều đồ đạc. ³Đây là bàn và ghế. ⁴Trên bàn có một cái máy vi tính, một vài đĩa CD, một vài quyển sách, một cuốn từ điển Anh-Việt và rất nhiều bút. ⁵Đây là giường của tôi. ⁶Trên giường có gối, chăn và một cái điều khiển ti vi. ⁷Kia là tủ quần áo của tôi. ⁸Tôi có nhiều quần jean và áo thun. ⁹Tôi không có nhiều áo sơ mi. ¹⁰Dưới tủ là giày và dép. ¹¹Đây là điện thoại di động của tôi. ¹²Điện thoại này rất mới và đẹp. ¹³Kia là lò sưởi điện. ¹⁴Trên tường phòng tôi có một cái máy lạnh và cái quạt máy và một tấm gương. ¹⁵Phòng tôi có một cái ti vi nhỏ và một đầu đĩa DVD. ¹⁶Đây là cái tủ lạnh của tôi. ¹⁷Trong tủ lạnh có nhiều trái cây, nước ngọt và bia. ¹⁸Trên tủ lạnh có nhiều ly cốc. ¹⁹Phòng của tôi nhỏ, nhưng tôi rất thích nó.

Bài hai. *Pan Nam studiuje koreański w uniwersytecie Hanojskim*

¹Anh Nam là sinh viên. ²Anh ấy học tiếng Hàn ở trường Đại học Ngoại ngữ Hà Nội. ³Sáng nay, anh Nam thức dậy lúc 6 giờ. ⁴Anh ấy ăn sáng lúc 6 giờ 30 phút. ⁵Anh ấy đến trường lúc 7 giờ. ⁶Buổi sáng, anh Nam học Hội thoại tiếng Hàn. ⁷Anh ấy học với một giáo sư người Hàn từ 7 giờ đến 10 giờ. ⁸Lúc 10 giờ rưỡi, anh Nam đi gặp bạn. ⁹Bạn anh ấy cũng là sinh viên ở trường đại học. ¹⁰Buổi trưa, anh ấy và bạn ăn trưa ở căn tin trong trường Đại học. ¹¹Buổi chiều, anh Nam học từ 1 giờ rưỡi đến 4 giờ. ¹²Sau đó, anh Nam đi uống cà phê với bạn. ¹³Buổi tối anh Nam học tiếng Anh ở một trung tâm ngoại ngữ.

Bài ba. *Pan Li przyjeżdża do Wietnamu*

¹Anh Lee **đã đi** Việt Nam hai lần, **một lần để** du lịch, **một lần để** học tiếng Việt.
²Anh Lee **đi** Việt Nam lần đầu tiên **vào năm** 2003. ³Anh ấy **đã đi** du lịch **ở các thành phố lớn của** Việt Nam: Hà Nội, TP. Hồ Chí Minh, Nha Trang, Đà Lạt. ⁴Anh Lee **đi** Việt Nam lần thứ hai cách đây 6 tháng. ⁵Lần **này**, anh Lee **đã đi** TP. Hồ Chí Minh **để** học tiếng Việt. ⁶**Ở đó**, anh Lee **đã** gặp nhiều giáo viên **và** sinh viên Việt Nam.
⁷Anh Lee thích **nói** tiếng Việt **với** sinh viên Việt Nam. ⁸**Ở** TP. Hồ Chí Minh **có** nhiều **người** Hàn **Quốc**. ⁹Họ **làm** việc **ở công** ty Hàn **Quốc**. ¹⁰**Ở** trường đại học, anh Lee **cũng** gặp nhiều sinh viên Hàn **Quốc**. ¹¹Anh Lee rất thích TP. Hồ Chí Minh **và** rất thích tiếng Việt. ¹²Anh Lee **có** nhiều bạn Việt Nam. ¹³Họ **không** biết tiếng Hàn, vì vậy, anh Lee **nói** tiếng Việt **với** họ. ¹⁴Bây giờ, anh Lee **đã** trở **về** Hàn **Quốc**, **nhưng** anh Lee muốn **năm** sau trở **lại** Việt Nam.

Bài bốn. *Van Hung pracuje w firmie «Offo»*

¹Xin chào **các** bạn. ²**Tôi** tên là Nguyễn Văn Hùng. ³Hiện nay, **tôi** đang **làm** nhân viên tiếp thị **cho công** ty thương mại Offo. ⁴Mỗi tuần **tôi làm** việc **năm** ngày, **từ** thứ hai **đến** thứ sáu. ⁵Buổi sáng thứ hai, **tôi** thường **có** họp **ở công** ty lúc 7 giờ sáng. ⁶**Tôi** thường **đi** nhiều nơi, gặp nhiều **người để** giới thiệu **về công** ty Offo. ⁷Vì vậy, **vào** thứ sáu, **tôi** thường rất mệt. ⁸Thứ bảy **và** chủ nhật, **tôi không đi làm**. ⁹**Tôi** thường nghỉ **ở nhà**. ¹⁰**Tôi** ăn nhiều, ngủ nhiều. ¹¹Đôi **khí tôi đến nhà** bạn **tôi**. ¹²**Tôi cũng** thường **đi** chơi **ở công** viên **với các con** **tôi**. ¹³Buổi tối thứ bảy, chúng **tôi** thường **đi** uống cà phê hay **đi** nghe nhạc. ¹⁴**Ở** TP. Hồ Chí Minh **có** nhiều tiệm cà phê. ¹⁵Chủ nhật, **tôi** thường **đi** chơi bóng đá. ¹⁶**Tôi** rất thích hai ngày thứ bảy **và** chủ nhật. ¹⁷**Và** **tôi** rất ghét buổi sáng thứ hai.

Bài năm. *Moja rodzina*

¹Xin giới thiệu **với các** bạn **về** gia đình **của** **tôi**. ²Gia đình **tôi có** 6 **người**: bố mẹ **tôi**, chị cả, **tôi**, **một** em gái **và một** em trai út. ³Gia đình **tôi** sống **ở** Hà Nội. ⁴Bố **tôi** **năm** nay 60 tuổi. ⁵Bố **tôi là** giám đốc **của một công** ty tư nhân. ⁶Mẹ **tôi là** giáo viên trường tiểu học. ⁷Chị cả **tôi** **năm** nay 27 tuổi, **đã** tốt nghiệp đại học **và** hiện đang **làm** việc **cho một công** ty thương mại. ⁸Chị ấy lúc nào **cũng** rất bận. ⁹**Tôi** còn **là** sinh viên **năm** thứ 3 khoa tiếng Nhật. ¹⁰Em gái kể **tôi cũng** là sinh viên. ¹¹Em ấy học **năm** thứ nhất khoa tiếng Anh. ¹²Chúng **tôi** đều học **ở** trường Đại học Ngoại Ngữ Hà Nội. ¹³Em trai út **của** **tôi** đang học **ở** trường Trung học Nguyễn Đình Chiểu. ¹⁴**Vào** cuối tuần, chúng **tôi** thường **đi** dạo **ở công** viên **và** nghe nhạc. ¹⁵Nghe **nói** **năm** sau chị cả **tôi** sẽ kết hôn.

Bài sáu. *Mieszkam w mieście Ho Chi Minh*

¹**Tôi** sống **với** gia đình **tôi** **ở** Quận 1. ²**Từ** nhà **tôi đến** chợ Bến **Thành không** xa. ³**Tôi có thể** **đi** bộ **đến đó**. ⁴**Nhà** **tôi** nằm **ở** góc ngã tư đường Nguyễn Du — Cách Mạng Tháng Tám. ⁵Đối diện **nhà** **tôi là** một trạm xăng. ⁶Bên **phải** **nhà** **tôi là** khách sạn ABC. ⁷Khách sạn nhỏ, **nhưng** rất đẹp **và không** đắt. ⁸Bên trái **nhà** **tôi có** một

tiệm phố. ⁹Hàng ngày, buổi sáng, **tôi** thường ăn sáng ở đó. ¹⁰Phở ở đó rất ngon. ¹¹**Nhà tôi không** xa trường đại học. ¹²**Tôi có thể đến** trường bằng xe đạp hay xe máy. ¹³**Khi có** thời gian, **tôi cũng có thể đi bộ đi học**. ¹⁴**Đi bộ từ nhà đến** trường mất khoảng 30 phút. ¹⁵**Tôi** rất thích **đi bộ đến đó**. ¹⁶**Đi** bằng xe máy **thì** nhanh hơn, chỉ mất khoảng 7 phút. ¹⁷**Nhà tôi** địa chỉ ở số 35 đường Cách Mạng Tháng Tám, Quận 1, **Thành phố Hồ Chí Minh**.

Bài bảy. *Restauracja*

¹Chủ nhật tuần trước, chúng **tôi đi** ăn tối ở **một nhà hàng**. ²**Nhà hàng này** tên là Quê Hương. ³**Đó là một nhà hàng** nổi tiếng ở TP. Hồ Chí Minh. ⁴**Các** món ăn ở đó **không** đắt lắm. ⁵Chúng **tôi đã** gọi nhiều món **như** chả giò, nem nướng, tôm nướng, lẩu hải sản. ⁶Sau đó, **các bạn tôi** còn gọi thêm cơm chiên và món tráng miệng. ⁷Chúng **tôi** uống bia Sài Gòn. ⁸Bia Sài Gòn **là một** loại bia **của** Việt Nam. ⁹**Các** bạn nữ **không** uống bia mà uống **nước** ngọt. ¹⁰**Nhà hàng** Quê Hương lúc nào **cũng** rất **đông** khách. ¹¹Nếu khách **đến vào** thứ bảy và chủ nhật **thì** thường **không có** chỗ ngồi. ¹²**Các** bạn **tôi** đều thấy món ăn ở đây rất ngon. ¹³**Có** lẽ chủ nhật tuần **này**, chúng **tôi sẽ** trở lại ăn tối ở đó.

Bài tám. *Sklep z zabytkami w mieście Hue*

¹Chúng **tôi có một** cửa hàng chuyên bán đồ lưu niệm ở Huế. ²Khách **đến** thường **là** cả khách Việt Nam lẫn khách **nước** ngoài. ³**Vào** tháng 7, tháng 8, mùa du lịch, cửa hàng chúng **tôi** **đông** khách hơn. ⁴Vì vậy, chúng **tôi** thường mở cửa sớm hơn và đóng cửa muộn hơn. ⁵**Các** ngày **trong** tuần, chúng **tôi** thường mở cửa lúc 7 giờ sáng, và đóng cửa 10 giờ đêm. ⁶**Nhưng những** ngày cuối tuần, **khi** **đông** khách, chúng **tôi có thể** mở cửa **đến** 12 giờ đêm. ⁷**Vào** tháng hai hàng **năm**, cửa hàng chúng **tôi** thường đóng cửa **trong** khoảng hai tuần. ⁸Lý do **là** nhân viên cửa hàng nghỉ Tết.

⁹Khách **của** chúng **tôi là những người** du lịch **nước** ngoài và cả Việt Nam. ¹⁰Họ thường mua quà lưu niệm **để** tặng **cho** bạn bè, đồng nghiệp. ¹¹Khách **có thể** trả bằng tiền đô hoặc tiền Việt. ¹²Cửa hàng chúng **tôi có** rất nhiều quà lưu niệm. ¹³Nhiều món quà nhỏ, tuy **không** mắc **nhưng có** ý nghĩa kỷ niệm về Việt Nam hay về **thành phố** Huế. ¹⁴Chúng **tôi** rất vui vì **những** đồ vật **này** tuy nhỏ **nhưng đi** khắp **thế** giới.

Bài chín. *Bilety do Wietnamu*

¹Sáng nay, **tôi** cùng bạn **tôi đi** mua vé máy bay. ²Chúng **tôi** muốn **đi** Việt Nam **để** học tiếng Việt **trong** hai tháng nghỉ hè. ³Tháng 7, tháng 8 **là** mùa du lịch, vì vậy **có** rất nhiều **người** muốn sang Việt Nam. ⁴Ở phòng bán vé **của Công ty Hàng không** Việt Nam, chúng **tôi được một** cô nhân viên tiếp đón. ⁵Cô ấy rất vui vẻ, **nhưng lại không** biết tiếng Nhật. ⁶Chúng **tôi phải nói** chuyện **với** cô ấy bằng tiếng Anh. ⁷Bạn **tôi đã** hỏi mua vé máy bay giảm giá **từ** Tokyo **đi** TP. Hồ Chí Minh. ⁸Cô nhân viên **cho** biết **là** vì thời gian **này có** nhiều khách **đi** du lịch ở Việt Nam, nên **không có** vé giảm giá. ⁹Giá vé **chính** thức, loại vé hạng phổ thông, **một** chiều **là** 450 đô la. ¹⁰Giá vé hạng thương gia **thì** còn đắt hơn.

¹¹Chúng **tôi đã nói** chuyện **với** cô nhân viên khoảng 30 phút. ¹²Sau đó, chúng **tôi** quyết định mua vé khứ hồi hạng phổ thông. ¹³Thời gian bay **từ** Tokyo **đến** TP. Hồ

Chí Minh khoảng 5 tiếng. ¹⁴Tuần sau chúng **tôi** sẽ khởi hành. ¹⁵**Tôi** rất muốn **đi** Việt Nam học tiếng Việt, **nhưng tôi** hơi lo lắng: **Có lẽ ở** Việt Nam nóng lắm.

Bài mười. *Hotel «Sao Mai»*

¹Khách sạn Sao Mai là **một** khách sạn 3 sao, nằm **ở** Trung tâm **Thành** phố Hà Nội. ²Đây **không phải là một** khách sạn lớn, **nhưng lại có** nhiều khách **nước** ngoài nhờ **vào** chất lượng dịch vụ **của** nó. ³Khách sạn Sao Mai nằm gần bờ hồ Hoàn Kiếm. ⁴Chỉ cần **đi** bộ khoảng 5 phút **là có thể đến** bờ hồ. ⁵Tuy nằm **ở** trung tâm **thành** phố **nhưng** khách sạn Sao Mai rất yên tĩnh, sạch sẽ.

⁶Khách sạn **có** tất cả 6 tầng **và** khoảng 70 phòng ngủ. ⁷**Trong** mỗi phòng ngủ đều **có** tủ lạnh, **nước** nóng **và** điện thoại. ⁸**Có** ba loại phòng khác nhau: phòng đặc biệt giá 500.000 đồng **một** đêm; phòng loại thường giá 350.000 đồng **một** đêm **và** phòng loại rẻ 250.000 đồng **một** đêm. ⁹Phòng đặc biệt **và** phòng loại thường **thì** rộng rãi **và có** máy lạnh, còn phòng loại rẻ **thì** chỉ **có** quạt máy. ¹⁰Khách sạn Sao Mai **cũng có một nhà** hàng phục vụ ăn sáng miễn phí.

¹¹**Vào** mùa du lịch, nhiều khách sạn khác tăng giá phòng. ¹²**Nhưng** khách sạn Sao Mai vẫn giữ giá cũ. ¹³Hơn nữa, tiếp tân **ở** khách sạn **này có thể nói được** tiếng Anh, tiếng Nhật **và** tiếng Hàn rất giỏi. ¹⁴**Chính** vì vậy, nhiều du khách thích **đến ở** khách sạn **này** mỗi **khí** họ **đến** thăm Hà Nội.

*

Oto są wyrazy z listy, które pojawiają się w tekstach, w porządku alfabetycznym:

Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ	Số	Từ
8	các	15	để	31	làm	46	nói	48	thì
35	chính	18	đến	3	một	41	nước	34	tôi
7	cho	37	đi	36	năm	26	ở	47	trên
4	có	32	đó	20	này	33	phải	9	trong
17	con	11	được	12	người	43	quốc	40	từ
22	công	28	khi	27	nhà	38	sẽ	1	và
2	của	6	không	23	như	49	thành	19	vào
24	cũng	5	là	50	nhưng	42	thể	25	về
10	đã	30	lại	13	những	45	thể	14	với

⚠️Język wietnamski należy do austroazjatyckiej rodziny. Mówi nim około mln 66 osób w Wietnamie (zobacz mapę).

ã, â, ê, ô, ơ, ư, y są samogłoskami; ch, đ (Đ), gi, kh, ng, nh, ph, th, tr, x są spółgłoskami.

Język wietnamski ma sześć tonów (melodie, w jednej z których wymawiana jest każda sylaba). Jeden z tonów nie jest zaznaczony wcale, pozostałe pięć tonów są zaznaczone znakiem diakrytycznym nad (á, à, ã, ả) albo pod (ạ) samogłoską.

—Boris Iomdin

Tekst polski: Natalia Kotsyba.

Powodzenia!